

Рев 3604/10 - акт дискриминације је неједнака примена закона

Република Србија ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 3604/10
16.11.2011. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Власте Јовановић, председника већа, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у парници тужилаца З.Н, Ј.В. и М.Х, сви из Н.С, чији је заједнички пуномоћник адвокат М.М. из Н.С, против тужене Републике Србије – Министарство рада и социјалне политике, коју заступа Р.ј.п. из Б, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1928/10 од 09.09.2010. године, у седници већа одржаној 16.11.2011. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1928/10 од 09.09.2010. године.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Новом Саду П 8735/07 од 01.10.2008. године, тужена је обавезана да тужиоцима на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због дискриминације исплати износ од по 500.000,00 динара, као и да им на име трошкова парничног поступка исплати износ од 186.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1928/10 од 09.09.2010. године, ставом првим изреке је усвојена жалба тужене и преиначена пресуда Општинског суда у Новом Саду П 8735/07 од 01.10.2008. године, тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом другим изреке, тужиоци су обавезани да туженој солидарно накнаде трошкове првостепеног поступка у износу од 1.800,00 динара. Ставом трећим изреке је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09) и нашао да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП-а, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а побијана пресуда садржи јасне и потпуне разлоге о битним чињеницама, због чега није учињена битна повреда из тачке 12. цитиране законске одредбе, која се истиче ревизијом. Пред другостепеним судом није дошло до погрешне примене било које од одредаба процесног закона, због чега се у ревизији неосновано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 361. став 1. ЗПП-а.

Разлози ревизије о погрешно примењеном материјалном праву нису основани.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац З.Н. – рођен ..., задобио је 1994. године тешке телесне повреде услед којих је наступила трајна одузетост доњих екстремитета, због чега користи инвалидска колица. Тужилац Ј.В. рођен ..., повређен је у саобраћајном удесу и због задобијених тешких телесних повреда је код њега наступила одузетост доњих екстремитета, због чега користи за кретање инвалидска колица. Признато му је право на инвалидску пензију, право на новчану накнаду за телесно оштећење и на увећан додатак за помоћ и негу од стране другог лица. Тужилац М.Х. рођен ..., такође је повређен у саобраћајној незгоди 1986. године, од када се креће искључиво уз помоћ инвалидских колица, јер је од задобијених повреда и код њега наступила одузетост доњих екстремитета. Признато му је право на новчану накнаду за помоћ и негу од стране другог лица и за телесно оштећење. Тужба тужилаца за накнаду нематеријалне штете заснована је на тврдњи да су они, као цивилни инвалиди, доведени у неравноправан положај у односу на војне инвалиде, којима је Законом о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, признат већи обим права (лична инвалиднина, додатак за негу и ортопедски додатак) од оних права

која предвиђа Закон о изменама и допунама Закона о социјалној заштити и обезбеђењу социјалне заштите грађана, која су призната тужиоцима – цивилним инвалидима, а потребе су им исте, услед чега они трпе душевне болове због дискриминације.

На основу утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилно побијаном пресудом применио материјално право налазећи да тужбени захтеви тужилаца за накнаду нематеријалне штете по основу дискриминације нису основани, због чега их је одбио. Правилно закључивши, да то што је у различитим прописима (законима) дат различит обим права особама са инвалидитетом, не може представљати дискриминацију. Исправно се позивајући на члан 21. Устава Републике Србије, којим је прописана општа антидискриминациска клаузула: једнакост пред законом, право на једнаку заштиту и заштиту од сваке дискриминације (непосредне и посредне) по било ком основу. Према члану 97. став 1. тачка 10. Устава Републике Србије у надлежности Републике Србије је да уређује и обезбеђује систем у области социјалне заштите, борачке и инвалидске заштите. Дискриминацију уређује Закон о забрани дискриминације, који у члану 8. дискриминацију дефинише као повреду начела једнаких права и обавеза према лицу или групи лица због његовог, односно њиховог својства и неоправдано ускраћивање права и слобода. Заштиту права особа са инвалидитетом од дискриминације уређује посебан закон, а то је Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, број 33/06), који у члановима 4. и 5. прописује да су органи јавне власти дужни да особама са инвалидитетом обезбеде уживање права и слобода без дискриминације, као и то да је забрањено вршење права утврђених тим законом противно циљу коме су призната, или са намером да се повреде или ограниче права других.

Нису основани ревизијски наводи тужилаца о погрешној примени материјалног права, са разлога изложене правне аргументације у другостепеној пресуди. Тиме што је тужена у својству законодавца и у оквиру својих могућности, а у складу са процењеним потребама, донела законе којима је различитим категоријама корисника социјалне заштите пружила онај обим и систем социјалне заштите који сматра погодним за таква лица, а у складу са својим овлашћењима из члана 97. став 1. тачка 10. Устава Републике Србије; она са правног становишта Врховног касационог суда, није учинила повреду начела једнаких права и обавеза – дискриминацију. Обзиром да је чланом 1. Протокола 12 уз Европску конвенцију за заштиту људских права („Службени лист СЦГ“-Међународни уговор бр.9/2003), прописано да ће се свако право које закон предвиђа остваривати без дискриминације по било ком основу. То даље значи, да би дискриминација могла једино настати у различитој, неједнакој примени цитираних закона, што није конкретан случај. Док је оцена уставности тих закона у надлежности Уставног суда.

Правилно је одлучено о накнади трошкова спора, на основу члана 149. став 1, 150. и 158. ЗПП-а.

Са наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде,
на основу члана 405. став 1. ЗПП.

Председник већа - судија

Власта Јовановић, с.р.